

Aan: alle burgemeesters
Verzending: email via NCC
Onderwerp: Uitspraak Raad van State inzake voorlopige voorziening beëindiging RTB derdelanders uit Oekraïne

Geachte heer/mevrouw,

In navolging op eerdere berichtgeving over derdelanders uit Oekraïne informeer ik u. Vrijdagnacht heeft de Raad van State (hierna RvS) een uitspraak gedaan op een verzoek van een derdelander om een voorlopige voorziening (vovo) te treffen met als strekking dat hij zal worden behandeld alsof het recht op tijdelijke bescherming op grond van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (hierna RTB) op hem van toepassing blijft totdat uitspraak wordt gedaan in zijn hoger beroep. Gelet op de belangen die de vreemdeling en de staatssecretaris naar voren hebben gebracht, en in het licht van de divergerende jurisprudentie van de rechtbanken, treft de voorzieningenrechter van de RvS een voorlopige voorziening. Dit betekent dat in deze individuele casus het recht op tijdelijke bescherming behouden blijft. De uitspraak vindt u hier:

<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@139146/202305663-2-v2/>

De uitspraak

De uitspraak van de RvS geldt niet voor de hele groep derdelanders. Echter, deze uitspraak is een indicatie wat de RvS gaat doen met de andere verzoeken om een voorlopige voorziening. De RvS benadrukt dat deze beslissing niet vooruit loopt op het eindoordeel.

Het Rijk staat nog steeds op het standpunt dat de beëindiging van het verblijf van derdelanders onder de RTB juridisch juist is. De RvS heeft echter aangegeven dat het definitieve oordeel in het hoger beroep over de beëindiging van de bescherming van deze groep derdelanders niet eerder dan november 2023 wordt verwacht.

Dat maakt dat er geen juridische duidelijkheid komt over de beëindiging van de RTB voor deze groep derdelanders voor 4 september, maar evenmin voor het verstrijken van de vertrektermijn van 28 dagen waarbinnen de gemeenten coulantie kunnen betrachten bij het beëindigen van de opvang. Ook om de gang van zaken voor gemeenten en uitvoerende partijen zo duidelijk mogelijk te houden, heeft de staatssecretaris besloten om voor de gehele groep derdelanders de beëindiging van de tijdelijke bescherming onder de RTB te bevriezen tot de uitspraak in het hoger beroep door de RvS is gedaan.

Wat dit betekent voor derdelanders en gemeenten

Het bevriezen van de beëindiging van de RTB voor de groep derdelanders heeft gevolgen voor de groep zelf en voor gemeenten die de opvangtaak uitvoeren:

Opvang en verstrekkingen

Deze groep derdelanders behoudt het recht op opvang en verstrekkingen zoals uitgelegd in de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO). Dit betekent dat u opvang kunt blijven bieden zoals gebruikelijk en de kosten hiervoor kunt declareren via de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO). Ook het leefgeld kan worden uitgekeerd, indien daar recht op bestaat.

Regeling Medische Zorg ontheemden uit Oekraïne (RMO)

De RMO blijft van kracht. Derdelanders met een zorgbehoefte blijven via de gebruikelijke wijze zorg ontvangen.

Recht op arbeid

De hele groep derdelanders behoudt het recht om te mogen werken tot aan de uitspraak van de RvS.

28 dagen vertrektermijn

De 28 dagen vertrektermijn wordt bevroren. Dit betekent dat zodra er uitspraak door de RvS is gedaan – en indien de RvS bevestigt dat de tijdelijke bescherming mag worden beëindigd – de 28 dagen vertrektermijn opnieuw begint te lopen. Als de RvS het standpunt van de staatssecretaris volgt, hebben derdelanders in dat geval dus nog 28 dagen de tijd om Nederland vrijwillig te verlaten.

Verblijfsbewijs

Op de verblijfsbewijzen van de derdelanders waarvan de tijdelijke bescherming eindigt, staat de datum van 4 september 2023. De IND zal de groep derdelanders voorzien van een brief waardoor de geldigheid van het verblijfsbewijs wordt verlengd.

Informeren doelgroep

De derdelanders zullen een brief ontvangen van de IND waarin dit aan hen wordt medegedeeld. Dit geldt ook voor de derdelander voor wie nog niet een voorlopige voorziening is gevraagd en/of getroffen. Het is voor de derdelander dus niet nodig alsnog een voorlopige voorziening te vragen aan de rechtbank of RvS.

Asielprocedure

De derdelander voor wie de behandeling van de asielprocedure nog loopt, zullen worden geïnformeerd over de verdere afhandeling. Ook voor hen geldt deze bevroering.

De derdelanders die reeds zijn overgegaan naar het COA omdat zij een asielaanvraag hebben ingediend, blijven in de COA-opvang. De derdelander die zich nog in de gemeentelijke opvang bevindt en een lopende asielaanvraag heeft, blijft in de gemeentelijke opvang. Dat geldt ook indien zij in de beroepsfase van hun asielprocedure zitten.

Vertrokken derdelanders

Als de derdelander al uit de opvang is vertrokken en al is uitgeschreven uit de BRP, dan is de RTB beëindigd en geldt deze bevroering niet voor hem of haar.

Urgentie opvangplekken blijft

Eén van de gevolgen van dit besluit is dat er voorlopig geen verlichting komt op het aantal plekken in de gemeentelijke opvang voor ontheemden uit Oekraïne. De bezetting is daar de afgelopen maand al erg hoog en de hubs hebben de laatste tijd steeds meer moeite om ontheemden door te plaatsen. Daarom roep ik u op om nieuwe plekken te blijven realiseren en ook de complexe business cases aan ons (de Nationale Opvangorganisatie) voor te leggen zodat we waar mogelijk een passende oplossing kunnen zoeken. Ook wil ik u oproepen om doelgroepenbeleid op te schorten, op dit moment hebben we elke plek voor elke ontheemde nodig. Ten slotte begrijpen we dat het plaatsen van ontheemden in verschillende samenstelling soms lastig kan zijn, niettemin doen we een beroep op u om het snijverlies zoveel mogelijk te beperken.

Tot slot

De uitspraak van de RvS zorgt voor een nieuwe situatie die mogelijk vragen oproept. Om deze vragen zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden is het ministerie bereikbaar via de front office derdelanders (derdelanders.oekraïne@minjenv.nl en 088-0430500). Wij zullen u daarnaast blijven informeren over de ontwikkelingen. Het kabinet is gemeenten erkentelijk voor de reeds geleverde inspanningen en de flexibiliteit rondom de derdelanders.